Bal'amī, III.b Le trait de chasseur de Bahrām Gūr

Informations générales

DateIXe- début Xe s. extrait situé sous le règne deYazdgird Ier et Wahrām V Languepersan Type de contenuTexte historiographique

Comment citer cette page

Bal'amī, III.b $Le\ trait\ de\ chasseur\ de\ Bahrām\ Gūr\ (\cite{Months} \cite{Months} \cite{Months})$ IXedébut Xe s.

Projet ANR TransPerse (CeRMI, CNRS); projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 11/12/2025 sur la plate-forme EMAN : https://eman-archives.org/TransPerse/items/show/527

Informations éditoriales

Éditions

- Traduction persane (Bal'ami)

Tārīḥnāmah-'i Ṭabarī / girdānīdah-'i mansūb bih Bal'amī ; bih taṣḥīḥ wa taḥšīyah-'i Muḥammad Rawšan. Téhéran : Surūš, 2001, 5 vol. (1320, 1905 p.), Bibliogr. p. [1901]-1905. Index.

- Traduction allemande partielle:

Nöldeke, Th., Geschichte der Perser und Araber zur Zeit der Sassaniden aus der Arabischen Chronik des Tabari, Leiden, 1879, réimpr. 1973.

- Traduction française:

Zotenberg, H., Chronique de Tabari, II, Paris, 1869, Partie II, Chapitre XXI, p. 105-109.

- Traduction anglaise:
- . Bosworth, E., The History of al-Ṭabarī. The Sasanids, the Byzantines, the Lakmids, New York, 1999.
- . traduction anglaise du passage sur Bosworth: cf. Greatrex, G., Lieu, S. N. C., *The Roman Eastern Frontier and the Persian Wars (AD 363-630)* II. *A Narrative Sourcebook*, London, 2002 p. 36.

Références bibliographiques

à compléter

Khalegi-Motlagh, D., «<u>Amīrak Bal'amī</u>», Encyclopaedia Iranica I/9, Costa Mesa, 1989, p. 971-972.

- Zadeh, T. «al-Bal'amī», The Encyclopedia of Islam, New Edition, III, Leiden, New York, 1986.

(voir le lien) Référence à vérifier

Liens

- Traduction française par H. Zotenberg, <u>Chronique de Tabari, Tome 2</u> (en libre accès sur Archive).

Indexation

Noms propres<u>al-Mundhir b. al-Nu'mān, Arabes, Ardašīr I, Khusrō, Perses, Wahrām V, Yazdgird Ier</u>

Toponymes<u>as-Sawad</u>, <u>Ctésiphon</u>, <u>Madā'in (al-)</u> Sujets<u>cavaliers</u>, <u>cheval</u>, <u>combat</u>, <u>couronne</u>, <u>trône</u>

Traduction

Texte

Partie II, chapitre XXI Histoire de Wahrām Gūr, fils de Yazdgird. Wahrām cherche à reconquérir le trône

[trad. Zotenberg, p. 113] Quand Yazdgird eut été frappé et tué par le cheval, pendant que Wahrām était auprès de Mundhīr dans le pays des Arabes, les habitants de la Perse se réunirent et dirent: «Nous sommes délivrés de l'oppression de Yazdgird; maintenant, il lui est resté un fils, qui a grandi parmi les Arabes, qui a pris leurs habitudes, et qui a la violence, l'orqueil et la cruauté de son père. Si nous le proclamons roi, il viendra et agira envers nous plus mal que son père.» Ils tombèrent tous d'accord de ne pas donner la royauté à Wahrām; et ils nommèrent roi un homme de l'armée, de la famille d'Ardašīr, fils de Bābek, nommé Kesra (Khusrō). Ils le reconnurent comme roi, le portèrent à Madā'in , le firent monter sur le trône, et le mobed suprême mit la couronne sur sa tête. Lorsque Wahrām apprit que l'on avait agi de cette façon, il en donna avis à Mundhīr, réunit tous les Arabes et leur dit: «Vous savez que j'ai le droit de succéder à mon père sur le trône. Les Perses ont donné la royauté à un autre. Vous savez aussi combien les rois de Perse, mes pères, quels qu'ils fussent, et en particulier mon père, vous ont favorisés. Maintenant ils ont donné le trône à un autre, parce que j'habite au milieu de vous: vous devez à présent me prêter votre concours pour reconquérir la royauté.» Mundhīr et tous les Arabes le saluèrent du titre de roi et lui dirent: «La domination des Arabes et des Perses t'appartient, tu es notre maître, et nous exécuterons tous tes ordres; notre corps et notre âme et nos biens sont ta rançon.» Moundsir les approuva et ajouta: «Je n'aurai pas de repos que je ne t'aie rendu la couronne.» Wahrām en fut charmé, leur dit des paroles gracieuses et remercia Mundhīr. [trad.

Zotenberg, p. 114] Le lendemain, Mundhīr confia à son fils No'mān dix mille cavaliers arabes, et lui donna ces ordres: «Va à Madā'in, vers les villes où le roi Kesra réside, et envoie vers ces villes des avant-postes. S'ils ne sortent pas à ta rencontre, ne t'avance pas; mais s'ils sortent à ta rencontre et qu'ils offrent le combat, livre-leur le combat, évite de devenir leur prisonnier, mais fais-leur des prisonniers et ne manque pas de massacrer autant de monde que tu pourras.» No'mān, fils de Mundhīr, arriva avec l'armée arabe devant Madā'in et Ctésiphon, la résidence du roi, et campa à la frontière du Sawād. Les Perses dépêchèrent quelqu'un vers lui pour lui demander pour quelle raison il était venu. No'mān dit: «On me l'a ainsi ordonné.»

Traducteur(s)Hermann Zotenberg

Description

Analyse du passage

Les subdivisions de la traduction de Zotenberg ne correspondent pas à la traduction en persan. le titre "Wahrām cherche à reconquérir le trône" est inexistant dans la traduction persane. En revanche le contenu se trouve à partir de la troisième paragraphe de la partie sur "Le trait de chasseur de Bahram Gour ([[[]]] [[[]]] [[]]] [[]]] [[]]] " que nous marquerons par III.b.

La dernière phrase de la traduction de Zotenberg (No'mān dit: «On me l'a ainsi ordonné.») est inexisatnte dans la traduction persane!

Édition numérique

Vérification et relecturePoupak Rafii Nejad

Éditeur numériqueProjet ANR TransPerse (CeRMI, CNRS) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Mentions légalesFiche: Projet ANR TransPerse (CeRMI, CNRS); projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR).

Notice créée par <u>Poupak Rafii Nejad</u> Notice créée le 21/02/2022 Dernière modification le 01/07/2022

خواست تا از پدرش بزدجرد دستوری خواهد تا بهرام نزد مُنذر باز شود که وی اندر آن زمین خوی کرده است و آیدر دلش تنگ همی شود. بزدجرد او را دستوری داد. بهراه سوی مُنذر باز شد و به خوشی همی بود.

چون یزدجرد را اسب لگد زد وبکشت، بهرام آنجا نبود به زمین عرب بود.

مردمان عجم گرد آمدند گفتند: ما از جور یزدجرد برستیم و زبلای بدخویی او، و تا

کنون از بدخویی او بستوه بودیم، و او را پسری است به عرب اندر بزرگ شده و

خوی عرب گرفته؛ و اگر بیاید ما او را مُلِک نکنیم که خوی او بتر بُود از پدر و با ما

بتر از ان کند.

پس همه جمع شدند که آن مُلک بهرام را ندهند؛ و یک تن بود از فرزندان اردشیر
۱۰ به میان ایشان اندر، نام وی کسری، برفتند و او را مُلِک کردند و به مداین آوردند و
آنجا که مُلِک بودی بنشاندند. موبدان موبد تاج بر سرِ وی نهاد. پس خبر به بهرام شد
به زمین عرب که ایشان چنین کردند. مُنذر همه سپاه عرب را گرد کرد و ایشان را
گفت: بنگرید تا بهرام چه فرماید. بهرام گفت: شما دانید که ملوک عجم و پدرانِ من با
شما چند نیکویی کردند و دانید که یزدجرد چه کرد با بدخویی وی از نیکویی با شما،
ما چند نیکویی کردند و دانید که یزدجرد چه کرد با بدخویی وی از نیکویی با شما،
عایب بودم. اکنون بر شما است مرا یاری کردن و نصرت کردن تا من این مُلک
بستانم. و مُنذر با همه سپاه بر وی سلام کردند به ملکت و گفتند: مُلک عجم و عرب
ترا است و ما همه فرمانبرداریم و جانهای ما فدای تست. و مُنذر بپذیرفت که من
نیارامم تا مُلک به تو باز ندهم و ترا بر تختِ مُلک ننشانم و تاج ملک بر سرِ تو ننهم.
۲۰ بهرام بدان شاد شد و ایشان را سخن نیکو [116b] گفت و مُنذر را شکر کرد.

و دیگر روز مُنذر مر نعمان را پسرِ خویش، با ده هزار سوار عرب بفرستاد و بفرمود که به مداین شو تا آن شهر که کسری مَلِک عجم آنجا است، و نزدیک شهر فرود آی و طلایگان بفرست. اگر پیش تو بیرون نیایند تو پیش مشو، و اگر بیرون آیند و حرب کنند، با ایشان حرب کن و از ایشان برده کن، و تا بتوانی کشتن تقصیر کن. پس نعمان المُنذر بیامد با آن سپاه تا نزدیک مداین و طیسفون و مدینة الملک،

و مر بدان حدِّ سواد بنشست، و عجم بدو کس فرستادند که به چه کار آمدی، بگوی تا ترا چه کار فرمودهاند؟ و مر یزدجرد را صاحب رسایلی بود نام وی جوانی، مردی یا عقل و تدبیر، هر کجا یزدجرد رسولی خواستی فرستادن و را فرستادی. و عجم همه گرد آمدند و او را به رسولی سوی شذر فرستادند تا بنگرند که تعمان را به چه گار فرستاده است که فرستاده است که شما میراث او کس دیگر را دادید. وی حق و ملک خویش طلب کند. و رسول را گفت: شو و میک را بیین تا ترا خود چه گوید. و او را با کسان خویش بیش بهرام فرستاد.

جون آن رسول بهرام بدید، متحیر شد اندر صورت او و مجلس او. ویدان وقت بهرام بیست سانه بود. رسول را از وی هول آمد. بهراه با وی سخن گفت و با وی متاب کرد که شما حق من باز داشتید و این میراث من کس دیگر را دادید که او را حق نبود. پس او را وعددهای نیکو کرد گه: من به کردار شما پنگره که شما از حق بچرد ارسیدهاید به بد معاملتی وی با شما، وشما چنان پنداشتید که مذهب و سیرت من همچنانکه بدر است؛ و من نزد او شده و یک سال نزدیک او بوده. مذهب و سیرت وی بدید، نتوانسته دیدن، و ۱۵ وسیرت وی بدید، نتوانسته دیدن، و ۱۵ به خوی او زندگانی لتوانسته کردن پس از بیش وی برفته و ایدر آمده و با خدای به خوی او زندگانی لتوانسته کردن پس از بیش وی برفته و ایدر آمده و با خدای وی بردی کرده است من نیکویی کردن و آن مذهب وی کار ثبنده، و هر جه

پس رسول از بیش وی بیرون آمد و سوی منذر شد و گفت: اگر مردمان عجم پدانستندی که فعل و تمیز و خرد و سیرت این تملک جنین است و نثبت او یا ما راست و است. هرگز بر وی کسی دیگر نگزیدندی. منذر گفت: باز گرد و هر چه از تملک شنیدی ایشان را یگوی رسول بازگشت و روز سدیگر منذر یا سی هزار مرد عرب و بهرام از پس برفت پس چون منذر و بهرام یا سیاه به در شهر قرود آمدند. بیران عجم و حکما و مویدان موید بیرون آمدند و سوی منذر شدند: منذر گفت: سوی تملک شوید نا چه فرماید و چه گوید. ایشان سوی بهرام آمدند و منذر یا ایسان بیامد بهرام در